

תרגיל מחשב

חלק ב'

מטרת התרגיל: לתכנן מסנן ספרתי ע"י תכנון מסנן Butterworth אנלוגי והמרתו למסנן ספרתי באמצעות התמרה בי לינארית.

1. נתונים אותות $z(t)$ ו- $y(t)$ הדגומים בתדר $F_s = 8192 \text{ Hz}$ (יש לפתוח את הקובץ sig_2.mat במטלב או כל תוכנה אחרת).

a. שרטט/י את הערך המוחלט בריבוע של התמרת פורייה האנלוגית של כל אחד מהאותות באמצעות מחשב ע"י שימוש ב-DFT.

b. מה ההבדל בין שני האותות?

c. האזן/י לאותות y ו- z . אם עובדים במטלב, אפשר להשתמש בשורות הבאות

```
playerObj = audioplayer(y,Fs);
```

```
start = 1;  
stop = playerObj.SampleRate * 3;  
play(playerObj,[start,stop]);
```

d. תאר/י את ההבדל בין האותות.

מעוניינים לסנן את אחד מהאותות ($y(t)$ או $z(t)$) כך שהאותות ישמעו דומה זה לזה ככל שניתן. את זאת יש לעשות ע"י מסנן ספרתי $H(z)$ השקול למסנן אנלוגי $H_c(s)$ מעביר נמוכים (low-pass) בעל המאפיינים הבאים

$$A_s = 20 \text{ dB}$$

$$A_p = -20 \log_{10}(1 - \delta_p) < 5 \text{ dB}$$

$$\Omega_p = 3600 \times 2\pi \text{ K rad/sec}$$

$$\Omega_s = 3800 \times 2\pi \text{ K rad/sec}$$

א. מה הם המאפיינים של המסנן הספרתי (תדר מעבר, עצירה, ניחות וגליות) כך שהמערכת האנלוגית השקולה $H_c(s)$ תעמוד בדרישות המפורטות מעלה?

מעוניינים לתכנן מסנן ספרתי IIR בעל פונקציית תמסורת $H(z)$ באמצעות המרה של מסנן Butterworth $\tilde{H}(s)$ ע"י ההתמרה הבי-לינארית:

$$H(z) = \tilde{H}(s) \Big|_{s=\frac{z-1}{z+1}}$$

- ב. חשבי תדרים אנלוגיים מתאימים למסנן Butterworth $\tilde{H}(j\Omega)$ המבוקש. האם תדרים אלה צריכים להיות זהים לתדרים האנלוגיים הנדרשים ל- $H_c(j\Omega)$?
- ג. תכנן/י מסנן אנלוגי מסוג Butterworth כתוב/י ביטוי כללי לאפסים של המסנן Butterworth ושרטט במחשב את מגניטודת תגובת התדר $\tilde{H}(j\Omega)$ במחשב.
- ד. שרטט/י את מגניטודת תגובת התדר של המסנן הספרתי $H(e^{j\omega})$.
- ה. שרטט/י את תגובת התדר של המסנן הספרתי השקול $H_c(j\Omega)$.
- ו. סנן את אחד מהאותות ($z(t)$ או $y(t)$) כך שישמעו קרוב זה לזה ככל שניתן.

2. בתרגיל זה נתבונן ב- $x(t) = x_0(t) + x_1(t)$ כאשר:

$$x_0(t) = A_0 \sin(\Omega_0 t)$$

$$x_1(t) = A_1 \sin(\Omega_1 t)$$

כאשר Ω_0 ו- Ω_1 הינם תדרים לא ידועים למעט $2\pi \times 3200 < \Omega_0, \Omega_1$. האות $x(t)$ נדגם בתדר $\Omega_s = 6720 \times 2$ וממור לסידרה $x[n], n = 0, \dots, N-1$.

א. עבור $A_0 = A_1$ מהו הפרש התדרים $\Delta\Omega = |\Omega_1 - \Omega_0|$ המינימאלי המאפשר להבחין בין התדרים Ω_0 ו- Ω_1 עבור $N = 16, 32, 64, 128, 256$. יש להציג את הספקטרום לכל N ולהדגים את ההפרדה.

נאמר ששני תדרים כעת ברי הפרדה אם אונות הצד של הספקטרום באורך N נמוכות מהאונה הראשית של כל תדר.

ב. עבור $A_0 = 0.05, A_1 = 1$ משתמשים בחלון Hann. מהו $\Delta\Omega = |\Omega_1 - \Omega_0|$ המינימאלי המאפשר להבחין בין התדרים Ω_0 ו- Ω_1 עבור $N = 16, 32, 64, 128, 256$. יש להציג את הספקטרום לכל N ולהדגים את ההפרדה.

ג. $A_0 = 0.001, A_1 = 1$. האם ניתן להבחין בין התדרים השונים? אם כן, איזה חלון דרוש ומהו $\Delta\Omega = |\Omega_1 - \Omega_0|$ המינימאלי המאפשר להבחין בין התדרים Ω_0 ו- Ω_1 עבור $N = 16, 32, 64, 128, 256$. יש להציג את הספקטרום לכל N ולהדגים את ההפרדה.